

І. Д. Гамкало

Паїн Ісак Ізраїльович

ПАЇН Ісак Ізраїльович (21. 01. 1912, Київ — 16. 12. 1999, шт. Нью-Джерсі, США) — диригент, піаніст, педагог. Доцент (1966). Заслужений артист УРСР (1957). Учасник 2-ї світової війни. Закінчив Київський музично-драматичний інститут (1932; кл. фортепіано [К. Михайлова](#), симфонічного диригування — *Г. Таранова*, [Д. Бертьє](#), оперного диригування — [Л. Брагінського](#), *А. Рудницького*; історико-теоретичний факультет Л. Ревуцького). Від 1931 — викладач цього Інституту, 1934—39 — Київської консерваторії (учні з читання партитур — [Платон](#) і [Георгій Майбороди](#), [В. Гомоляка](#), *А. Філіпенко* та ін.). 1931—33 — диригент Театру робітничої молоді, 1933—35 — симфонічного оркестру Київського радіокомітету (керівник — [М. Канерштейн](#)), після передачі його Київській філармонії — диригент новоствореного оркестру та музичний редактор радіокомітету. 1939 переведений у Львів, де разом із М. Колесою організував симфонічний оркестр радіокомітету, який 1940 переданий Львівській філармонії, став першим державним симфонічним оркестром в Західній Україні. З оркестром виступали А. Луфер, Л. Мюнцер, Р. Савицький, М. Фіхтенгольц, Я. Флієр та ін. Після 2-ї світової війни 1946 повернувся до Львова і продовжив роботу з оркестром. 1964 безпідставно звільнений і призначений художнім керівником філармонії, але 1971 також звільнений з цієї посади. Незважаючи на дещо аскетичну мануальну диригентську техніку та емоційну стриманість за пультом, як диригент був добрим знавцем специфіки роботи з музикантами та вихователем оркестру, який під його керівництвом став одним із найкращих симфонічних колективів України. Саме тому з оркестром співпрацювали найвидатніші диригенти того часу — Н. Рахлін, К. Симеонов, Я. Вошак, С. Турчак, Є. Мравінський, К. Іванов, К. Кондрашин, А. Янсонс, П. Ардженто, С. Скровачевський та ін., свої твори диригували Р. Глієр, Б. Лятошинський, Г. Майборода. П. володів великим

репертуаром симфонічної та ораторіальної музики — від класики до модерної музики 20 ст., яка ще в 1950-і рр. була не рекомендована до виконання. Звичайно, що українська музика займала вагоме місце в репертуарі колективу: твори Л. Ревуцького, Б. Лятошинського, В. Косенка, А. Штогаренка, І. Шамо, Л. Колодуба, Л. Грабовського та ін.; зокрема твори львівських композиторів С. Людкевича, В. Барвінського, А. Солтиса, Р. Сімовича, А. Кос-Анатольського, Д. Задора, В. Флиса, М. Скорика; багатьох з них був першим виконавцем. П. був добрим ансамблістом і тонким акомпаніатором. З ним музикували відомі інструменталісти С. Ріхтер, Е. Гілельс, Г. Нейгауз, Д. Ойстрах, Л. Коган, Є. Менугін, М. Ростропович, а також видатні львівські виконавці — О. Криштальський, М. Крушельницька, М. Крих, О. Криса та ін. Останній виступ із симфонічним оркестром відбувся 1989 на ювілейному концерті, присвяченому 50-річчю від дня створення оркестру. 1939—41 та 1946—93 викладав у Львівській консерваторії, де виховав відомих диригентів І. Лацанича, С. Арбіта, Г. Орлова, Р. Бабича, О. Ґеріновича та ін. Від 1993 — у США.

Рекомендована література

1. Аквілев А. Концерт львівських композиторів // Вільна Україна. 1941, 1 лют.;
2. Белза І. Концерт з творів львівських композиторів // Радянське мистецтво. 1949, 1 лют.;
3. Лишаюсь назавжди з вами... Ісаак Паїн (спогади власні та сучасників). Л., 2012.

Бібліографічний опис:

Паїн Ісак Ізраїльович / І. Д. Гамкало // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2023. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-879629>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).